

BEZOEKAADRES

Raadhuisstraat 1

9301 AA Roden

POSTADRES

Postbus 109

9300 AC Roden

WEBSITE/E-MAIL

www.noordenveld.nl

postbus@noordenveld.nl

TELEFOON

T 088 – 050 88 88

Aan

de leden van de gemeenteraad van Noordenveld en plaatsvervangende commissieleden

ONDERWERP

Effecten septembercirculaire 2024

CONTACTPERSOON

UW KENMERK

ONS KENMERK

Zaaknr: 480581

RODEN

6 november 2024

Beste leden van de raad en plaatsvervangende commissieleden,

De septembercirculaire van 2024 geeft gemeenten informatie over hoeveel geld ze krijgen uit het gemeentefonds voor de jaren 2024 en verder. Het gaat om de algemene uitkering, integratie- en decentralisatie-uitkeringen. Ook bevat de circulaire informatie over andere belangrijke financiële zaken voor gemeenten.

In deze brief vertellen we wat de effecten van de septembercirculaire 2024 zijn op het geld dat eerder was gepland in de begroting van 2024 en op de begroting voor 2025 en de jaren daarna.

Conclusie: vergeleken met de begroting van 2024 is er door de septembercirculaire van 2024 € 143.000 meer ruimte in de begroting. Voor de jaren 2025 tot en met 2028 stijgt deze ruimte met respectievelijk € 113.000, € 830.000, € 851.000 en € 875.000.

Effect op de begroting 2024

Effect septembercirculaire 2024 (bedragen x € 1.000 en > 0 is een overschot)	2024
Totaaleffect septembercirculaire 2024	188
Reserveren decentralisatie-uitkeringen	45
Effect septembercirculaire 2024	143

Het totaal van de septembercirculaire 2024 is € 188.000. Hiervan zetten we € 45.000 apart voor de nieuwe uitkering voor "Alleenverdieners" en "Wet betaalbare huur". Dat betekent dat er uiteindelijk € 143.000 overblijft voor de algemene begroting. Dit voordeel hebben wij opgenomen in de 2^e trimesterrapportage 2024.

Effect op de begroting 2025

Na het verschijnen van de septembercirculaire bleek dat het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) bij de accresberekening 2025-2029 (het bedrag dat gemeenten krijgen) de CBS-

Bijlagen: -

revisie¹ van afgelopen zomer abusievelijk niet heeft meegenomen. Op 11 oktober heeft BZK de aanpassing van het accres bekendgemaakt. Het ministerie verwerkt deze aanpassingen in de decembercirculaire, maar deze hebben wij alvast berekend en opgenomen in de onderstaande tabel (Bijstelling accres gemeentefonds 11 oktober).

De gevolgen van de septembercirculaire 2024 samen met de bijstelling van het accres op 11 oktober voor de jaren 2025 tot en met 2028, inclusief het geld dat we apart zetten, zijn als volgt.

Effect septembercirculaire 2024 (bedragen x € 1.000 en > 0 is een overschot)	2025	2026	2027	2028
Totaaleffect septembercirculaire 2024	163	1.011	938	962
Reserveren decentralisatie-uitkeringen	-133	-128	-15	-12
Besparingsverlies Jeugd		-200	-300	-400
Effect septembercirculaire 2024	30	683	623	550
Bijstelling accres gemeentefonds 11 oktober	83	147	228	325
Effect inclusief bijstelling accres gemeentefonds	113	830	851	875

In 2025 en 2026 zetten wij € 100.000 apart voor de nieuwe uitkering 'Openbare bibliotheken'. De regel "Besparingsverlies Jeugd" wordt verderop in deze brief toegelicht.

Toelichting op septembercirculaire 2024

Accres²

Het accres van het gemeentefonds bestaat uit twee delen: een volume- en een nominaal deel. Het nominale deel compenseert gemeenten voor stijgende kosten van lonen en prijzen. Het volume-deel is onder andere voor de groei van de bevolking.

Volume

Vanaf 2024 wordt het volume accres gebaseerd op het gemiddelde van de afgelopen 8 jaar van de economische groei (bbp³). In de septembercirculaire staat een nieuwe schatting voor het accres vanaf 2025. Deze schatting is gebaseerd op de meest recente verwachtingen van het Centraal Planbureau (CPB). Voor de jaren 2025 tot en met 2029 is de schatting voor het volume accres naar beneden bijgesteld.

Lonen en prijzen

De compensatie voor inflatie volgt de prijsstijging van het bbp in het lopende jaar. Voor 2025 is de schatting van de prijs bbp omhoog bijgesteld. De ramingen voor de prijsstijgingen blijken meestal te laag te zijn. In deze circulaire is er geen extra compensatie voor deze grotere prijsstijgingen.

¹ Op 23 mei 2024 publiceerde het CBS de revisie van de nationale rekeningen voor het verslagjaar 2021. Op 24 juni 2024 worden vervolgens de macro-economische tabellen op StatLine aangepast aan de nieuwe cijfers en methoden. Op dat moment worden de bestaande tabellen gearchiveerd en vervangen door gereviseerde tabellen. Het volume accres wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp.

² Het krimpen of groeien van het gemeentefonds wordt accres genoemd.

³ Bruto binnenlands product (bbp).

Effect accres gemeentefonds inclusief bijstelling accres gemeentefonds 11 oktober

Per jaar Effect Noordenveld

2025: € 215 miljoen € 239.000

2026: € 242 miljoen € 193.000

2027: € 271 miljoen € 106.000

→ 2028: € 263 miljoen € -69.000

Het effect voor de gemeente is inclusief de ontwikkeling van de uitkeringsbasis⁴ in de veranderingen in uitkeringsfactor⁵.

Voorschot btw-compensatiefonds 2024 en wijziging vanaf 2025

In 2024 is het btw-compensatiefonds voor gemeenten € 4,3 miljard. Als gemeenten minder btw verrekenen dan dit bedrag, wordt het verschil toegevoegd aan het gemeentefonds. Als ze meer uitgeven, wordt er geld uit het fonds gehaald. Elk jaar geeft de septembercirculariteit een voorschot op hoeveel gemeenten denken te besparen of overschrijden. De definitieve afrekening volgt in de meicirculariteit van het volgende jaar. Voor 2024 is het voorschot € 447 miljoen (onze gemeente krijgt € 723.000). De provincie staat toe om een schatting te maken van hoeveel een gemeente denkt te besparen of overschrijden voor de komende jaren. Voor 2024 was de schatting € 464.000, wat ons een voordeel van € 259.000 oplevert.

Taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen

Taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen hebben invloed op de inkomsten en uitgaven van de gemeente. Gemeenten mogen zelf beslissen of ze dit geld gebruiken voor de aangegeven doeleinden. In de septembercirculariteit 2024 zijn zeven taakmutaties opgenomen. De volgende taakmutaties hebben een effect van meer dan € 100.000 voor de gemeente:

- Besparingsverlies Jeugd;
- Indexatie Wmo demografie.

Toelichting besparingsverlies Jeugd

Het kabinet gaat verder met de Hervormingsagenda Jeugd, waarbij de besparingen op Jeugdzorg vanaf 2026 komen te vervallen. In de septembercirculariteit is hier rekening mee gehouden door € 500 miljoen toe te voegen aan het jeugdbudget in 2026 en € 511 miljoen vanaf 2027. Onze gemeente ontvangt in 2026 € 824.000 en vanaf 2027 € 872.000. Dit kan budgetneutraal zijn voor gemeenten, als ze in hun begroting al rekening hebben gehouden met de beoogde besparingen en lagere uitgaven voor Jeugdzorg. In de begroting van 2025 heeft de gemeente rekening gehouden met een besparing op Jeugd van € 200.000 tot € 400.000 in 2028. Dit betekent dat deze taakmutatie een voordeel oplevert vanaf 2026.

Toelichting indexatie Wmo demografie

Het rijk en gemeenten werken samen om de uitgaven voor Wmo-zorgtaken beter te beheersen. In de toekomst zal (een deel van) de Wmo mogelijk via een aparte financiering worden geregeld in plaats van via het gemeentefonds. Vanaf 2026 wordt hiervoor jaarlijks een

⁴ Hoeveel geld gemeenten uit het gemeentefonds krijgen, hangt af van hun kenmerken. Deze kenmerken heten maatstaven. Elke maatstaf heeft een bedrag voor elke 'eenheid'. De gemeente krijgt dus geld voor iedere inwoner, iedere jongere, enzovoorts.

⁵ Er zijn voor de gemeente 33 maatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is. Dit is de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor op de uitkeringsbasis.

bedrag van € 75 miljoen gereserveerd, oplopend tot € 225 miljoen in 2028. Wij ontvangen in 2026 € 158.000 en in 2028 € 500.000.

Hieronder staat een overzicht van de voorgenomen reserveringen van de taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen uit de septembercirculaire 2024. Een reservering zorgt voor een aanvullend budget in de begroting.

Reserveringen (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Taakmutaties</i>					
-	-	-	-	-	-
<i>Decentralisatie-uitkeringen</i>					
Alleenverdieners	20				
Openbare bibliotheken		100	100		
Wet betaalbare huur	25	33	28	15	12
Totaal decentralisatie-uitkeringen	45	133	128	15	12
Totaal reserveringen	45	133	128	15	12

Integratie-uitkering

Een integratie-uitkering zorgt voor een geleidelijke overgang naar de algemene uitkering. In de septembercirculaire verandert vanaf 2027 de integratie-uitkering voor Participatie.

Wijzigingen integratie-uitkeringen (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Participatie	0	0	0	51	128
Totaal	0	0	0	51	128

Belastingcapaciteit

Bij de meicirculaire 2024 is een schatting gemaakt van de belastingcapaciteit van de gemeente in 2024 (het totaal van alle WOZ-waarden). Deze schatting is bijgewerkt in de septembercirculaire. De totale belastingcapaciteit voor 2024 is hoger dan verwacht, waardoor de negatieve correctie op het gemeentefonds hoger is. Dit betekent een nadeel van € 140.000 voor alle jaren vanaf 2024.

Technische samenvatting financiële effecten

Financiële samenvatting (bedragen x € 1.000 en > 0 is een overschot)	2024	2025	2026	2027	2028
Volume accres		-25	-87	-170	-250
LPO accres		290	332	380	349
Uitkeringsfactor, ontwikkeling uitkeringsbasis	54	-109	-199	-332	-493
Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2024	259				
Stelpost nog te ontvangen rijksbijdrage jeugdzorg			-5	-4	96
Taakmutaties	-17	-15	953	1.161	1.360
Decentralisatie-uitkeringen	50	133	128	15	12
Integratie-uitkering Participatie		29	29	28	28
Belastingcapaciteit (WOZ-waarden)	-158	-140	-140	-140	-140
Effect septembercirculaire 2024 (zonder invloed reserveringen en besparingsverlies Jeugd)	188	163	1.011	938	962
Bijstelling accres gemeentefonds 11 oktober	-	83	147	228	325
Effect inclusief bijstelling accres gemeentefonds	188	246	1.158	1.166	1.287

Vragen

Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met Frank Meima van het team Financiën en Inkoop via telefoonnummer 088 - 050 88 88.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noordenveld,
Klaas Smid, burgemeester

Sebastiaan Ruddijs, secretaris / directeur